

Barkargärde - Bergeby

Barkargärde, med tidigaste stavningen Barckarängh 1439 (Diplomatarium Dalekarlicum 1, s.87) och Barkaregerde 1539 (jordboken), har sista delen -gärde bildat till ordet gård i betydelsen gårdsgård eller inhägnad och har då avsett ” inhägnad, nyodling i närheten av byn”. Det fornnordiska yrkesnamnet barkare (garvare) utgör förleden av namnet.

Bergeby är ett sent tillkommet namn på den by som låg vid foten av berget. 1907 invigdes Bergebo (Bergeby) sanatorium och samtidigt med sanatoriebygget så färdigställdes några flerfamiljshus strax nedanför sanatoriet.

Barkargärde

Anders Lars Gata 1957

Namnet har tillkommit av den 1700-tals gård, Anders Lars gården, som ligger invid den plats där gatan nu leder fram. I gamla handlingar som Olle Tunander har i sin ägo omnämns gården 1774. 100 år senare sålde Anders Lars Jan Andersson för 60 kr mark till byggnad i Barkargärde till Johan Källman från Hushagen. 1905 köptes Anders Larsgården av Erik Eriksson vars släkt fortfarande äger gården.

Barkargårdsgatan 1957

Namnet Barkargärde som gett gatan dess namn förklaras av att ordet barkare är det fornsvenska ordet garvare. Gärde betecknar en inhägnad åker eller äng.

Bonsåkersgatan 1957

Namnet har tillkommit av den 1700-tals gård som legat på den plats där gatan nu leder fram. I äldre husförhörslängder kan man se att under hela sin levnad, mellan år 1784-1874, bodde Bons Anna Andersdotter och hennes son Petter Erikson på gården.

Bybergsgatan 1957

Namnet har gatan erhållit av släktnamnet Byberg, en släkt som under lång tid haft sin gård vid denna gata. En av dessa var Josef Byberg som arbetade i Domnarvets Järnverk. Han var aktiv inom Konsumentkooperationen och var även politiskt intresserad. Han deltog ofta i diskussioner och förfäktade många gånger åsikter som flertalet av de inblandade inte delade men trots detta respek-

terades han som en självständig och drivande person. Han levde mellan 1890-1969.

Bäckstigen 1957

Namnet Bäckstigen syftar på den bäck, Olbäcken, som rinner fram i området.

Faluvägen 1955

Faluvägen är namnet på den väg som leder i riktning mot Falun. Vägen har anor lång tid tillbaka men 1955 tas beslut om namnet.

Flamgränd 1957

Namnet Flamgränd syftar på de väldiga eldflammor som blossade upp då järnet framställdes.

Formstigen 1957

Namnet Formstigen syftar på de formar som användes vid framställningen av järn.

Götgatan 1957

Namnet Götgatan syftar på de stora göt som skapades vid järnframställningsprocessen.

Hemgatan 1957

Namnet Hemgatan syftar på det faktum att Hemgatan ledde fram mot sjuk- och ålderdomshemmen vid gatan, allt enligt Namnberedningens protokoll.

Kransbacken 1957

Namnet Kransbacken syftar förmodligen på översta delen av masugnen (masugnskransen). Kransbacken är en högt belägen gata i området, där också en park med samma namn är belägen. (Namnsättningen av området 1957 anknyter till verksamheten vid järnverket).

Källparksgatan 1990

Namnet ska påminna om Källparken som var ett populärt utflyktsmål i början av 1900-talet. Parken var belägen invid nuvarande Borlänge Sjukhus. I området fanns tidigare en källa där man tog sitt vatten. Förslagsställare till namnet var Göte Åsberg, en känd hembygdsvän i Borlänge.

Lövängsgatan 1959

Namnet Lövängsgatan behöver ingen närmare förklaring. ”Fullmäktige beslöt att fastställa namnet Lövängsgatan för den s k Garagevägen i Barkargärde”.

Olbäcksgatan 1957

Olbäcksgatan leder fram mot Olbäcken som rinner fram genom området.

Platingatan 1999

Fotograf: Olle Ståhlberg

Platingatan 1957

Namnet Platingatan syftar på Platinvalsverket i Domnarvets järnverk.

Rostugnsgränd 1957

Namnet Rostugnsgränd syftar på de stora rostugnar som var i drift vid järnverket.

Sintergatan 1957

Namnet Sintergatan syftar på Sintringsverket i Domnarvets järnverk.

Stålgatan 1957

Namnet Stålgatan syftar på det stål som producerades i Domnarvets järnverk .

Uppsättargränd 1957

Namnet Uppsättargränd anspelar på den yrkesgrupp som tjänstgjorde vid Stålvverket och skötte beskickningen av kupolugnen. Detta enligt Järnbruksförbundets Forskningsutskotts förteckning från år 1946 som redogör för benämningar på arbetare vid järnverken.

Ådergatan

1990

Namnet kan knytas till såväl en vattenkälla i området som till en blodåder. Det sistnämnda ska leda tanken till sjukhuset och dess verksamhet. (se Källparksgatan).

Bergeby

Bergeby Sanatorium byggt 1907

Bergebyvägen

1972

Namnet anspelar på den upp mot berget högt belägna byn. Vägen ledde tidigare fram till Bergebo sanatorium (se bilden) som byggdes 1907. Byggnaden förstördes av en brand 1952. På platsen ligger idag Bergebo motionsanläggning.